

volacího soudu, že se odvolání co do tohoto nároku stalo bezpředmětným. Nezbylo tudíž, než by věc byla vrácena odvolacímu soudu, by rozhodl i o odvolání, pokud se týká onoho nároku, v rozsudku odvolacího soudu pominutého (§ 496 č. 1 a § 513 c. ř. s.).

Čís. 11745.

I veřejnoprávní věřitel se může pokusiti o dobrovolné placení opatrovancova dluhu z peněz v sirotčí pokladně. Příslušné řízení o takové žádosti podané u opatrovnického soudu jest řízením mimosporným. Nebylo-li návrhu vyhověno a pokládá-li se navrhopatel za zkrácena usnesením, nelze mu upřít oprávnění k rekursu.

Odepře-li opatrovník svolení k vydání nějaké částky nebo úroků z jistiny uložené v sirotčí pokladně, nemůže soud (ani první, ani vyšší stolice) nedostatek takového svolení sám nahraditi a nemůže pak věřitel dosíci uspokojení v mimosporné cestě.

(Rozh. ze dne 10. června 1932, R II 164/32.)

Zemský úřad v Brně (za moravsko-slezský zemský fond) žádal u opatrovnického soudu, by důchody ze jmění choromyslného opatrovance Josefa P-a za rok 1931 byly zaslány zemské pokladně v Brně na částečnou úhradu výloh ošetřování Josefa P-a v zemském ústavu pro choromyslné. Soud první stolice návrh zamítl, ježto vklad opatrovance pochází z renty vyplacené Úrazovou pojišťovnou dělnickou v Brně a podle § 43 zákona ze dne 28. prosince 1887 čis. 1 ř. zák. z roku 1888 jsou jakékoliv dispozice s nárokem vyplývajícím z pojištění bezúčinné, dokud renty nebyly oprávněnému vyplaceny, vklad rent u soudu pak se nerovná přímému vyplacení renty oprávněnému. Rekursní soud návrhu vyhověl maje za to, že není zakázáno vésti exekuci nebo nakládati s úroky úrazovného, které bylo uloženo na úroky.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu opatrovníka obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud vyhověl žádosti, ač nebylo vůbec vyšetřeno, kolik činí pohledávka zemského fondu na ošetřovném, ani, jaké jsou důchody z opatrovancova jmění za rok 1931, a ač opatrovník choromyslného Josefa P-a nebyl před rozhodnutím o žádosti vůbec slyšen (§§ 18 odstavec druhý, 23 a 41 g) zákona ze dne 19. června 1931, čis. 100 sb. z. a n.). Že však opatrovník Vilém G. nesouhlasí s tím, by žádosti bylo vyhověno, jest zřejmé již z toho, že podal proti povolujícímu usnesení rekursního soudu dovolací rekurs, v němž navrhuje, by žádost zemského fondu byla zamítnuta. Jde tudíž o věřitelovu žádost o zaplacení pohledávky ze jmění opatrovancova, se kterou opatrovancův zákonný zástupce, povoláný k ochraně jeho zájmů, projevil nesouhlas. Již z tohoto stručně vyličeného

děje je zjevné, že jest rozhodnutí opatrovnického soudu ve věci správné. Jak bylo podotčeno, jde o to, zda a za jakých předpokladů lze ze vkladu složeného v sirotčí pokladně pro choromyslného opatrovance povolit — ať z jistiny nebo z úroků, což jest nezávažné, protože při úrocích jde o plody civilní (§ 912 obč. zák.), — vydání peněz na částečnou úhradu dluhu opatrovance (jeho ošetřovacích výloh). Ošetřovací výlohy jsou veřejnoprávními dávkami (sr. judikát č. 197 dřívějšího nejvyššího soudu ve Vídni, uveřejněný pod číslem 1393 úř. sb.), jichž placení se v souzeném případě požaduje na soudě, jemuž přísluší dohled nad správou opatrovancova majetku a poukaz k vydání ze sirotčí pokladny. Nemůže o tom býti pochybností, že se i veřejnoprávní věřitel může pokusiti o dobrovolné placení dluhu opatrovance (§ 230 obč. zák.) a že příslušné řízení o takové žádosti podané u opatrovnického soudu jest řízením mimosporným. Přihází se nezřídka, že i soukromoprávní věřitelé soudních chráněnců žádají na soudu zaplacení svých pohledávek ze vkladů v sirotčí pokladně, že zákonní zástupci — chtějíce předejít útratám sporu a exekuce — k tomu svolují a že soud — pamětliv jsa předpisu § 230 obč. zák., podle něhož jest z hotovosti především uhraditi dluhy a teprve zbytek uložiti na úrok, — to schvaluje. Nelze si domyslíti, proč by tomu mělo býti jinak u veřejnoprávního věřitele. Nebylo-li návrhu vyhověno a pokládá-li se navrhopatel usnesením za zkrácena, nelze mu upřítí oprávnění k rekursu. Byl tedy navrhopatel i v souzeném případě k rekursu oprávněn (§ 37 zák. č. 100/1931 sb. z. a n.). Tolik bylo podotknouti po stránce formální.

Po stránce věcné jest uvést, že opatrovance zastupuje jeho opatrovník, že jen on jest jeho zákonným zástupcem a jen on svou vůlí nahrazuje vůli opatrovance, třebaže potřebuje ke všem hospodářským úkonům větší důležitosti soudního schválení (§§ 233, 244 a 282 obč. zák.). Odepře-li tedy opatrovník svolení k vydání nějaké částky nebo úroků z jistiny v sirotčí pokladně uložené, — kteráž výplata by mohla býti realizována jen k poukazu opatrovnického soudu, — nemůže soud ani první, ani vyšší stolice nedostatek takového svolení sám nahradit a nemůže pak v mimosporné cestě věřitel dosíci uspokojení. V souzeném případě opatrovnický soud ani opatrovníka nevyslechl, pokládaje za vyloučeno, by směl dáti svolení k vyplácení úroků ze vkladu, ale opatrovník výslovně odepírá podle dovolacího rekursu svolení, takže jest správný výrok prvního soudu, že se návrh zemského fondu zamítá. Tomuto jest přenechati, jakou cestu zvolí k dosažení náhrady za ošetřovací výlohy choromyslného, a nelze se tu obíratí otázkou jejich nuceného vymáhání. Za tohoto stavu věci netřeba se vůbec zabývati předpisem § 43 zákona ze dne 28. prosince 1887 č. 1 ř. z. z roku 1888.

Čís. 11746.

Pro posouzení otázky, kdo jest účastníkem řízení o knihovní žádosti, jest rozhodná doba, kdy žádost došla ke knihovnímu soudu.

(Rozh. ze dne 10. června 1932, R II 210/32.)